

do javne vstaje. Trgovine so morale zapreti, ker so se bale, da jih bode lačna množica oplenila. V Rimu so palače kraljeve družine ter zasebna stanovanja ministrov in poslanikov vojaško in policijsko zastrazene. Ob Parti vira vršile so se pred angleškim poslaniškim poslopjem krvave praske med izgredniki in vojaštvom; množica je hotela napasti angleškega poslanika Rennela Rodda, ki se ga smatra za glavnega krivca italijanske usode. Ministra Sonnino in Salandra zamorela le pod vojaškim spremstvom v svoje pisarne prihajati. Kdor ima sredstev zapušča Rim. Trdi se, da industriji v svojih lastnih fabrikah vse uničujejo, da bi preprečili izdelovanje municije. Svoje denarje so že v neutralnem inozemstvu spravili. V Milanu se razširja sramotilne spise, v katerih se smeši generalstabnega šefa Cadorna, češ da bode italijanska armada šele po štirih generacijah v Avstrijo padla.

Kolera v Italiji.

Iz Lugana se poroča: Zadnje dni prihajajo govorice o izbruhi kolere v južni Italiji. Vlada objavlja tudi že oestre odredbe zaradi kužnih bolezni; to je nekako potrdilo te vesti. Kor. urad poroča tudi, da pošja Italija svoje ranjence že v Sicilijo. To označuje velikansko število laških ranjencev.

Srbska skupščina.

V srbski zbornici prišlo je do pravega viharja, naperjenega proti ministru Pasiću in proti Rusiju. Rusija zahteva namreč od Srbije, da najta z ozirom na italijanska stremljenja opusti svoje želje na Durazzo ter da naj zopet z ozirom na Bulgarijo pusti Makedonijo. Tega seveda Srb na noben način nočeo storiti. Zdaj so na Srbskem izpoznali, da je Rusija napram njim ravno tako hinavska kakor napram drugim narodom. Radovedni smo na nadaljnje dogodke na Balkanu.

Ruska duma.

Na vedno energičnejšo zahtevo radikalnih strank in vsedno bolj se razširajoče nezadovoljnosti na Ruskem sklical je car dum. Merodajni ministri so imeli zanimive nagovore, v katerih so pravzaprav priznali, da stoji jaka slabo z rusko armando. Pripravljali so javnost nato, da bode ruska armada morala izprazniti Varšavo. Obenem so z gnujusnimi lažmi in medenimi obljubami snubili doslej nepristranske države, zlasti Rumunsko. Upati je, da Rumunska ne bode sedla na lim, na katerega je sedel italijanski krvoprisežni kralj. Poljakom obljubuje krvavi car po vojni vse mogoče prostosti; ali niti zadnji poljski pastir na carjeve obljube ne da nič!

Njemen-Narew-fronta.

V boljše razumevanje trudnih vojnih poročil prinašamo mali zemljevid t. zv. Narew-Njemen-fronta.

Revolucijska znamenja na Finsku.

Stockholmski "Tageblatt" poroča iz Petersburga: 5. in 6. ruskii gardi infanterski regiment je zaradi izbruha lokalnih nemirov v Helsingfors odšel. V Christinestad so finski revolucionarji novo zgrajeno fabriko za smodnik v zrak spustili.

(Kakor znano, je finski narod v svojem srcu hod nasprotnik Rusije in čaka le težko trenutka, da bi se rešil carjevega jarma. Op. ur.)

Papež — za Italijo!

K.B. Rim, 2. avgusta. Kardinal državni tajnik Gaspari poslal je kardinalu Bacilieri, škofu v Veroni, pismo, v katerem imenom papeža (!) odgovarajoč na škofovo prošnjo dekanat Ala ter parrochio Pretonico od dieceze Trent provizorično škofu v Veroni podstavlja.

(Ta novica je tako presenetljiva in razburljiva, da bi jo človek ne verjel, ako bi jo ne razpošiljal c. k. urad. Papež podstavlja torek avstrijsko zemljo, del tirolske, veroneškega (torej italijanskega) škofa. Res je, da je ta zemlja sedaj od Labova zasedena; ali Belgija je tudi od Nemcev zasedena in vendar jo papež ni podstavil nemškim škofom! Res, ne moremo verjeti, da bi vatikan avstrijske in nemške katoličane tako smrtno v obraz udaril. Saj ima papež od Avstrije največ dobro, medtem ko so mu Italijani njegovo državo „oropali“ in ga držijo kot „vjetnika“. Prepričani smo, da bode naša duhovščina korajzno v Rimu proti tej nečuvani krivici nastopila! Op. ur.)

Druga bitka ob Soči.

Iz vojnega poročevalskega stana pišejo:

Po desetdnevnom boju, ki ima, kar se ljutost tiče, zelo v sedanji vojni le malo primerov, se je končala druga bitka ob Soči. (O prvi bitki smo svoj čas natančno poročali. Op. ur.) Ob neomajljivem odporu avstro-ogrskih čet, ki branijo južno-zapadno mejo monarhije, so se zopet razbili italijanski valovi. Drugič v tem mesecu se je popolnoma ponesrečil več dni trajajoči, s brezprimerno ljutostjo se vršeči boj, ofenziva, pri kateri je sodelovalo ogromno število ljudi, topov ter se vporabila ogromna množina streliva.

Soška fronta, ki varuje od Adrije pa do koroškega gorovja pred vpadom sovražnika, je ostala s svojimi utrdbami popolnoma v posesti naših čet, čeprav so Italijani vse storili, da bi prodri.

Koncentracija sovražnika.

Ko smo odbili prvo ofenzivo, so mislili Italijani s še energičejšim in s še večjimi masami izvedenim sunkom končno vendar omajiti našo fronto. Zbrali so moči zdaj na razmeroma majhnem odsek. Proti doberdobske planoti in goriški mostni utrdbi se je koncentrirala vsa sila naskoka. V odmoru med obema bitkama so postavili sem še večje mase artiljerije ter zbrali 17 divizij, torej pač 200.000 mož, da pripravijo ofenzivo. Dne 18. julija se je pričela bitka. Ob zori se je pričela predprizračna laška artiljerija. Grozovito silna je bila. S poljskimi kanoni, lahkimi havbicami, 14-9 cm havbicami in težkimi kalibri 21 do 28 cm so obsipali Italijani naše čete, vkopane na goli kraški planoti, cele ure z vedno večjo ljutostjo. Pelekenska kanonada, pri kateri so vporabili ogromne množine streliva.

Boj moža proti možu.

Ko je sovražnik menil, da je otresil naše pozicije, je prisla infanterija k naskoku. V globokih vrstah so pričele naskakovati kolone. Resično so prišli oddelki v najsprednejša kritja, kjer je kmalu prišlo do ljutih bližinskih bojev. Bajonet in kopito in ročne granate so odločevali v tem boju v jarkih mož proti možu. Žarometi so delovali. Zaman so skušali Italijani doseči vspehe s svojimi eksplozivnimi cevmi, moralni so nazaj. Naši možnarji so kronali delo tega dneva. Njihov krasen, sigurno namerjen ogenj je uničil pet sovražnih baterij.

Devetnajstega je znova vsplamela bitka, tokrat tudi z vso silo ob goriški mostni utrdbi. Preko vinogradov je prišla ednajsta italijanska infanterijska pehota po zopetnem grozovitem ognju proti Podgori. Hribi mrtveci so se kopičili, toda Italijani niso odnehalni. Tudi smo jih še le v bližinskem boju prisili, da so se umaknili. Toda tako lahko se niso udali. Zopet je pričela artiljerija, ljutješ nego zjutraj in znova so pričele naskakovati redke rojne črte. Štiri ure je trajalo bojenje, nato se je moral nasprotnik v drugi umakniti. Slabo je šlo ta dan v bitki ob Doberdobske planoti. Štirikrat so tu naši očile na padalne čete pri Zdravščini ogrske domobranice. Odbiti, so se vsakokrat trdrovratno zagrizli ob robu planote. Tudi pri Polazzu, Redipulji, Vermeglianu in vrhu Kosje je sledil naskok naskoku, toda čeprav so Italijani pošiljali v boj vedno novo moštvo, so naši hrabri vzdržali. In tako je šlo dan za dnevom.

Cel hrib v plamenu.

Dvanajstega zvečer so izvršili Italijani s čudovitim naporom sil napad na vrh Sv. Mihela. Njih artiljerijski ogenj je bil nepopisno ljut. Hrib je bil dobesedno zavit v plamen in oblake prsti. Hrabri branitelji, na katere je padala brezkončna toča izstrelkov, so se končno umaknili. Italijanska infanterija je prisla na vrh; toda že naslednje popoldne sp jih zopet pomedle rezerve, ki jim je poveljeval generalmajor Boog. Ravnotak so je godilo sovražnim oddelkom, ki so vstavili pri Zagruju in ki smo jih nagnali v beg.

Ali Cadorna je poslal nove divizije v boj. Italijanska artiljerija je še ljutješ posegla vmes, morje ognjenih cevi je bluvalo proti planoti in proti mostni utrdbi. Dan in noč se je bitka nadaljevala. Nočni napadi pri Selzu in Vermeglianu so se ponesrečili, ranotak naskoki pri Polazzu. Pri Zdravščini, kjer smo svoje čete nekoliko umaknili, smo z navdušenim protinapadom vrgli nazaj Italijane. Pri Podgori in Pevni je moral sovražnik tudi oditi s krvavimi glavami. En sam dan je naskočil Podgoro zaporedoma z 10 polki. Ali vse pozicije so ostale v naši posesti. Naslednji dan pa so se zopet pričeli na celih frontih naskoki.

Sovražnik odnehuje.

Še le koncem tedna je sovražnik odnehal, toda le v to svrho, da potem še enkrat zbere vse svoje moči ter še enkrat prične napadati. Toda tudi zopetni napadi pri Podgori, Polazzu, Vermeglianu, Selcu so se popolnoma ponesrečili. Po zadnjih obupnih nočnih naskokih, ki so sovražnika veljali tisočičloveških življenc, je bila izčrpana njegova napadalna moč. Ta velikanski boj, ki ga je bojevalo več nego četrto milijono borilcev proti manjšini, se je odločil v prospet branilcev. In to, čeprav je nudil sovražniku poseben teren pri goriški mostni utrdbi s svojimi vinogradi, nizkim grmečevjem in kamenitim zidovjem mnogo kritij, čeprav smo na kraškem terenu izvanredno težko zgradili pripravna kritja za obrambo, posebno z ozirom na učinkovanje artiljerije.

* * *

Vojni poročevalci še pripovedujejo: Z grozovitim ognjem so obsuli Italijani zlasti južni del naših črt. Skoraj 36 ur je trajalo gromenje topov. — Na nekaterih delih fronte so spravili Italijani v boj do 10 bataljonov, ki pa so bili skoraj popolnoma poraženi. Enega regiments, ki je trpel že preje dosti, je ostalo le še par vojakov. Enaka usoda je zadela neki drugi regiment.

Mrtvaški smrad ob Soči.

Iz vojnopočevalskega stana poročajo listu "Kölnische Zeitung": Kupi mrtvev, ki se divajo pred pozicijami c. in kr. čet, ne naraščajo le uro za uro, marveč je tudi mrtvaški smrad ob celi fronti bojišča postal že tako neznen, da dobavljači iz Gorice in drugih krajov iz vseh lekarin in drogerij parfeme in dišave v velikih množinah, da olajšajo četam bivanje v taki atmosferi.